

Prehľad udalostí na stredu 16. septembra	2
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 16. 9. 2026, 6:30	
Festival vedy a techniky AMAVET 2026	8
Online, vedatechnika.sk, 16. 9. 2026, 10:04	
Európska noc vedy 2026 v Aureliu: Nebojme sa veľkej vedy	9
Online, vedatechnika.sk, 16. 9. 2026, 10:04	
Predbežný prehľad udalostí na štvrtok 17. septembra	10
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 16. 9. 2026, 10:06	
Chýbajú nám benefity pre ľudí, ktorí sa rozhodnú žiť zdravšie, hovorí odborníčka na verejné zdravie	13
Online, sme.sk/primar, 16. 9. 2026, 15:22	
Na UPJŠ v Košiciach otvorili akademický rok	17
Televízia - STVR 24, Správy RTVS z regiónov, 16. 9. 2026, 17:42	
Košice: UPJŠ otvorila akademický rok, ocenenia si prevzali vedci aj študenti	18
Online, tasr.sk, 16. 9. 2026, 18:58	
Košice	18
Online, bleskovky.zoznam.sk, 16. 9. 2026, 18:58	
Košice: Smrť na cintoríne	18
Televízia - JOJ, Noviny TV JOJ, 16. 9. 2026, 19:59	
Návštevnosť algeziológov výrazne stúpla	19
Tlač, Zdravotnícke noviny, 17. 9. 2026	
Príprava budúcich zubných lekárov sa významne mení	20
Tlač, Zdravotnícke noviny, 17. 9. 2026	

Prehľad udalostí na stredu 16. septembra

📅 16. 9. 2026, 6:30, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: rektor Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Daniel Pella, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Prehľad udalostí na stredu 16. septembra

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: +421 2 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk

Technická podpora: 0905/505 721

Európsky týždeň mobility 2026 (16. - 22. septembra)

Slovensko

text

08.00 Brífing primátora mesta Banská Bystrica Jána Noska

Téma: Memorandum o partnerstve pri obnove a budúcom využívaní kaštieľa Radvanských medzi mestom Banská Bystrica, Banskobystrickým samosprávnym krajom a Akadémiou umení v Banskej Bystrici

Zúčastnia sa aj predseda BBSK Ondrej Lunter a rektor AU Michal Murin

Banská Bystrica, stretnutie na nádvorí kaštieľa, následný presun do vybraných priestorov

text, zvuk

08.30 Brífing zástupcov mesta Košice

Téma: Mestské stredoškolské zastupiteľstvo - vyhodnotenie činnosti a voľba predsedu

Košice, magistrát, pred veľkou zasadacou miestnosťou, Trieda SNP 48A

text, zvuk

09.00 61. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie Alexandra Dubčeka č. 1

text, video, zvuk, foto, live

12.15 62. schôdza Národnej rady SR

- vyslovenie nedôvery podpredsedníčke vlády SR Denise Sakovej, poverenej riadením Ministerstva hospodárstva SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk

12.30 63. schôdza Národnej rady SR

- vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Matúšovi Šutajovi Eštokovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk

09.00 TK ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR Erika Tomáša

Téma: Zvýšenie výživného na dieťa. Pomoc jednorodičom

Informovať budú aj poslanci Národnej rady SR za stranu Hlas-SD

Bratislava, NR SR, tlačová miestnosť, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk

09.00 TK na tému Mesiac o srdcových témach

- predstavenie benefičnej výstavy Srdce v umení, ktorá potrvá do 29. septembra

Bratislava, Jurkovičova tepláreň, Bottova 1

text

09.00 Live odber krvi organizovaný Národnou transfúznou službou SR

Téma: Koľko ľudí má negatívu v krvi? Dúfame, že čo najviac

Bratislava, Eurovea, Magenta Experience Center

text

09.00 TK patientskeho združenia Ružová stužka, OZ Amazonky

Téma: Na mamografiu áno. Dôležité je kam. Aktuálne dáta o účasti slovenských žien na mamografickom skríningu

prečo pri mamografii záleží na výbere pracoviska; Aký je rozdiel medzi preventívnou, skríningovou a diagnostickou mamografiou. Spĺňajú všetky mamografické pracoviská kritériá odbornosti, kvality a bezpečnosti?

Informovať budú rádiologička, spoluzakladateľka patientskeho združenia Ružová stužka Alena Kállayová, z komisie MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiodiagnostike, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne Martina Horváthová a podpredsedníčka OZ Amazonky Renáta Vrábelová

Bratislava, reštaurácia Kubi's The Nook, oproti OC Nivy, Mlynské nivy č. 10

text

09.00 Otváracie zasadnutie druhého ročníka Mestského stredoškolského zastupiteľstva Košice

- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov a predstavenie cieľov a plánovaných projektov na nový školský rok

- voľba nového predsedníctva MSZ Košice z radov študentov

Košice, Magistrát mesta Košice, Trieda SNP 48/A (príchod účastníkov a registrácia médií od 08.30 h)

text, zvuk

09.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Senec

Senec, hotel Senec, sála K4, Slnéčné jazerá - sever

09.00 TK primátora mesta Martin Ján Danko

Téma: Odpočet najvýznamnejších projektov mesta za uplynulé štyri roky

Informovať budú aj zástupcovia primátora Adam Žilák a Stanislav Thomka a prednosta Mestského úradu v Martine Michal Migát

Martin, obslužná cesta k novej Univerzitnej nemocnici sv. Martina pri ceste Milana Thomku – Mitrovského, smer Tomčany

text, zvuk

09.30 TK zástupcov Únie nevidiacich a slabozrakých Sloveska

Téma: Slabozrakosť nie je „len trochu horší zrak“. Je to každodenné hľadanie vlastného spôsobu, ako vidieť svet. Každodenný život ľudí so slabozrakosťou, prekážky pri získavaní potrebných pomôcok a najčastejšie mýty

- simulácia videnia pri rôznych zrakových diagnózach a ukážka užitočných pomôcok

Bratislava, hotel DoubleTree by Hilton, Trnavská cesta 27/A

text, video, zvuk, foto

09.35 Slovensko-izraelské inovačné mosty - odborná vedecko-podnikateľská konferencia

Budovanie inovačného ekosystému Slovenskej republiky prostredníctvom strategickej spolupráce s Izraelom

Téma: Využitie umelej inteligencie na optimalizáciu energetických systémov a znižovanie nákladov na energie; Posilnenie inovačného ekosystému Slovenska na základe izraelských skúseností s transferom technológií a financovaním inovácií; Moderné zdravotníctvo, najmä umelá inteligencia v medicíne, spoločný výskum a koncept nemocníc s dvojakým využitím

Košice, UVP TECHNICOM, Technická univerzita, Boženy Němcovej č. 5

10.00 Prezident SR Peter Pellegrini vystúpi so správou o stave Slovenskej republiky

- fototermin

Bratislava, NR SR, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk

10.00 TK občianskeho združenia E-commerce Slovakia

Téma: Ako zavedenie cla vo výške troch eur ovplyvnilo nákupné správanie Slovákov a nákupy z čínskych online trhovísk? Analýza finančných výsledkov slovenských e-shopov za rok 2025

Bratislava, agentúra 2Muse, Ďatelinová 6

text, zvuk

10.00 TK Zuzany Aufrichtovej, Gábora Grendela, Radoslava Števcíka, Barbory Hříchovej a Mareka Nováka

Téma: Podanie podnetu na prokuratúru na preskúmanie postupu Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, ktorého dôsledky ohrozujú veľký počet obyvateľov Starého Mesta

Bratislava, pred Generálnou prokuratúrou SR, Štúrova č. 2

text, zvuk

10.00 Elektronická fakturácia - konferencia Finančnej správy SR

Téma: Efaktúra ako kľúčový nástroj digitalizácie podnikania na Slovensku

Prešov, ZOC Koral, Vihorlatská 2C

10.00 Otvorenie nového technologického centra spoločnosti Inalfa Roof Systems Slovakia

- prezentácia nového centra a jeho úlohy v rámci skupiny Inalfa Roof Systems

- slávnostné prestrihnutie pásky

- prehliadka priestorov technologického centra

Zúčastnia sa CEO, Inalfa Roof Systems Georges Andary, Engineering Director & Location Head Marek Zvončan a ďalší predstavitelia spoločnosti

Trnava, CTPark Trnava II, Automobilová 3A

text, zvuk

10.00 Prvé oficiálne zasadnutie Krajského mládežníckeho parlamentu Trnavského samosprávneho kraja

Trnava, Úrad TTSK, parlamentná miestnosť, Starohájska 10

text

10.00 Naj babička - krajská súťaž v Jarovniciach

Jarovnice, kultúrny dom

10.15 TK kandidáta na primátora hlavného mesta SR Bratislavy Miroslava Heredoša

Téma: Odpočet primátorovi hlavného mesta Matúšovi Vallovi za roky 2019 - 2026

Bratislava, Tyršovo nábrežie

text

10.30 TK mimoparlamentnej strany Demokrati

Téma: Ceny pohonných hmôt a totálne ignorantstvo vlády SR

Informovať budú podpredsedovia strany Juraj Šeliga a Eduard Heger

Bratislava, centrála Demokratov, Miletičova 21

10.30 Slávnostné otvorenie akademického roka 2026/2027 v **UPJŠ**

- príhovor **rektora Univerzity Pavla Jozefa Šafárika Daniela Pellu**,
- predstavenie nových profesorov, docentov a držiteľov iných vedeckých hodností,
- odovzdávanie cien rektora,
- vystúpenie univerzitného speváckeho zboru Chorus Universitatis Šafarikianae

Košice, **UPJŠ**, Lekárska fakulta, aula, Trieda SNP č. 1

text

10.30 Okolo Slovenska - účasť profesionálnych športovcov s diabetom

Predstavenie príbehu prvého profesionálneho cyklistického tímu na svete zloženého výlučne z jazdcov s diabetom 1. typu

- Tímový autobus Team Novo Nordisk (TNN); Diabetológ, krajský odborník pre odbor diabetológie a poruchy látkovej premeny a výživy Zbynek Schroner; predseda patientskej organizácie deti s diabetom (Spiššiacik) Peter Herceg

Košice

11.00 156. schôdza vlády SR

Bratislava, ÚV SR, Námestie slobody č. 1, vstup je bránou z Námestia slobody od 10.00 do 10.30 h

text, video, zvuk, foto, live

11.00 Brífing politického subjektu Ľudskosť a Prosperita

Téma: Predstavenie novovznikajúceho politického subjektu

Informovať budú členovia prípravného výboru Boris Zala a Daniel Rabina

Bratislava, pred NR SR, Námestie A. Dubčeka 1

text, video, zvuk, foto

11.00 TK organizátorov Medzinárodného maratónu mieru 2026

Téma: Novinky, historický počet registrácií, zastúpenie krajín a ďalšie informácie o maratóne

Košice, Bauerneblon dom, Žriedlová 30

text, zvuk

11.00 TK Slovenského technického múzea - Múzea letectva

Téma: Otvorenie výstavy Biele albatrosy

Informovať budú generálny riaditeľ STM Ján Pivovarník, riaditeľ STM - Múzea letectva Peter Ondreják, predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka, výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus Lenka Vargová Jurková a pilot Bielych albatrosov Róbert Rozenberg

15.30 h - slávnostné otvorenie (príchod zástupcov médií do 15.20 h)

Košice-Barca, STM - Múzeum letectva, Bielych albatrosov

text, zvuk

12.00 Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 34, Námestie A. Dubčeka 1

12.05 Výbor NR SR pre hospodárske záležitosti

Bratislava, NR SR, 1. poschodie, miestnosť č. 147, Námestie A. Dubčeka 1

12.30 TK Inštitútu rodinného biznisu

Téma: 7. ročník Medzinárodného kongresu rodinných firiem. Ako dlhodobo budovať odkaz rodinného podnikania

Informovať budú americko-nemecký podnikateľ a filantrop Ulrich Schmid-Maybach, zakladateľka IRB Erika Madari Matwij a slovenský podnikateľ, zakladateľ a majiteľ rodinnej firmy MB Panónska Július Šabo

Bratislava, MB Panónska, Panónska cesta 31

13.00 Zastupiteľstvo Trnavského samosprávneho kraja

Trnava, Úrad TTSK, zasadacia miestnosť, 2. poschodie, Starohájska č. 10

text

13.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Svidník

Svidník, Dom kultúry, 1. poschodie, Sovietskych hrdinov 38

13.30 TK divadla Nová scéna a novinárska generálka

Téma: Premiéra rodinného muzikálu Roald Dahl: Matilda (premiéry 19. a 20. septembra)

Informovať bude generálna riaditeľka DNS Ingrid Fašiangová, režisér z Mestského divadla Brno Peter Gazdík, dramaturgička Andrea Bučko a ďalší

10.00 h - novinárska generálka

Bratislava, divadlo Nová scéna, Živnostenská č. 1

text, video, zvuk, foto

14.00 Brífing kandidáta na primátora mesta Košice Miroslava Sabola

Téma: Zastráňovanie oponentov a občanov cez rozpočet mestskej časti KVP, a to kandidátom na primátora

Košice, pred Krajskou prokuratúrou, Mojžírova 5

14.30 Brífing zástupcov mesta Košice

Téma: Podpísanie zmluvy s Volvo Car Slovakia – zavedenie autobusových liniek do Valaliky Industrial Park

- fototermín

Košice, magistrát, vestibul, Trieda SNP 48A (príchod do 14.20 h)

text, zvuk

15.00 TK kandidáta na post predsedu Košického samosprávneho kraja Mariána Porvažníka

Téma: Predstavenie volebného programu Žeby dobre bolo

Košice, reštaurácia Cucco, Dunajská č. 3

text, zvuk

15.30 Predstavenie špecializovaného zariadenia pre dospelých ľudí s poruchami autistického spektra v obci Dobrá Voda

Dobrá Voda, bývalá Škola v prírode, Dobrá Voda 150

text

16.00 Bitka pri Moháči (1526). Vojna, politika a uhorská spoločnosť v prelomovom okamihu dejín - vedecké kolokvium

Odborný pohľad na udalosti pred bitkou, jej priebeh a širšie dôsledky. Historici sa budú venovať zmenám na mape Uhorska, politickej a spoločenskej situácii, významným osobnostiam spojeným s rekatolizáciou aj premenám trnavskej architektúry

Trnava, Západoslovenské múzeum, koncertná sála, Múzejné námestie č. 3

18.15 Predstavenie rímskokatolíckych blahoslavených mučeníkov komunistického režimu: Zdenky Cecílie Schelingovej, kňaza Titusa Zemana a bohoslovca Jána Havlíka

Košice, DKC Veritas, Dominikánske námestie č. 8

18.30 Divadelná chalupka - inšpiratívny festival (16. - 19. septembra)

Banská Bystrica, SOS, podkrovie, Dolná 35

text

19.00 Predseda Národnej rady SR Richard Raši slávnostne udelí štátnu Cenu Jozefa Miloslava Hurbana

17.30 - 18.00 h - Príchod akreditovaných mediálnych pracovníkov

Pozn.: Posledný vstup o 18.00 h

Vzhľadom na to, že je potrebná bezpečnostná kontrola je nutný včasný príchod

Pre akreditované médiá bude k dispozícii pracovné zázemie na balkóne Zimnej jazdiarne

19.00 h - Začiatok slávnostnej ceremónie

- Vstup najvyšších ústavných činiteľov do sály

- Vstup Čestnej stráže Ozbrojených síl SR do sály

- Hymna SR

- Úvodné video

- Príhovor predsedu NR SR Richarda Rašiho

- Udeľovanie štátnej Ceny J. M. Hurbana doplnené kultúrnymi vstupmi

- Odchod čestnej stráže s vlajkami zo Sály Ústavy SR

Bratislava, Bratislavský hrad

text, zvuk, foto

19.00 Program ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richarda Takáča

Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richard Takáč sa zúčastní na slávnostnom udeľovaní štátnej Ceny Jozefa Miloslava Hurbana

Bratislava, Bratislavský hrad, Zimná jazdiareň

Prehľad kultúrnych udalostí vychádza v domácom a easy servise o 17.00 h

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

It mik

Autor: MIK

Festival vedy a techniky AMAVET 2026

📅 16. 9. 2026, 10:04, Zdroj: vedatechnika.sk , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové

slová: **UPJŠ, Prírodovedecká fakulta UPJŠ**

Dosah: **53 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 36 EUR**

Festival vedy a techniky AMAVET 2026

16.09.2026

Festival vedy a techniky AMAVET je celoštátnou súťažnou prehliadkou vedecko-technických projektov žiakov základných a stredných škôl a predstavuje jedinečnú možnosť pre mladé talenty ukázať svoje schopnosti. Otvára svet pre budúce generácie vedcov, inžinierov a inovátorov

Nechajte svojich žiakov zažiť a ukážte, že pod kvalitným vedením dokážu veľké veci. Pomôžte im pochopiť, že ich úsilie a odhodlanie môžu priniesť nielen osobný úspech, ale aj pozitívny dopad na spoločnosť. Prihlásiť sa môžu individuálne alebo v tíme, ktorý môžu tvoriť maximálne dvaja autori.

Registrácia je otvorená do 30. septembra 2026.

Festival vedy a techniky AMAVET je zaradený medzi postupové súťaže Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, čo podčiarkuje jeho význam. Pre žiakov 2. stupňa základných škôl a stredných škôl je to šanca, ako ukázať, čo v nich naozaj je, a získať uznanie, ktoré im môže otvoriť dvere k ďalším príležitostiam.

Krajské kolá sa uskutočnia v nasledujúcich mestách a termínoch:

Bratislavský a Trnavský kraj: 16. október 2026, Bratislava, Zážitkové centrum vedy Aurelium

Nitriansky kraj: 16. október 2026, Nitra, Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA

Trenčiansky kraj: 23. október 2026, Partizánske, Mestská umelecká agentúra

Žilinský kraj: 16. október 2026, Žilina, Žilinská univerzita v Žiline

Banskobystrický kraj: 16. október 2026, Spojená škola Kremnička 10, Banská Bystrica

Košický a Prešovský kraj: 16. október 2026, Košice, **Prírodovedecká fakulta UPJŠ** v Košiciach

Najlepšie projekty postúpia do celoštátneho finále Festivalu vedy a techniky AMAVET, ktoré sa bude konať 16. – 17. novembra 2026 v priestoroch Zimnej jazdiarne Bratislavského hradu.

Tí najlepší budú mať šancu reprezentovať Slovensko na medzinárodných súťažiach v roku 2027, ako sú EUCYS, Regeneron ISEF v USA, Genius Olympiad a ďalšie významné prehliadky.

Viac informácií

Registrácia do 30. septembra 2026

Zdroj: AMAVET

Autor: CIP VVI

Európska noc vedy 2026 v Aureliu: Nebojme sa veľkej vedy

16. 9. 2026, 10:04, Zdroj: vedatechnika.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 53 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 36 EUR

Európska noc vedy 2026 v Aureliu: Nebojme sa veľkej vedy

Domov Veda v SR Novinky vedy a techniky v SR Európska noc vedy 2026 v Aureliu: Nebojme sa veľkej vedy

16.09.2026

V rámci sprievodného programu 20. ročníka najväčšieho festivalu vedy na Slovensku vás v Aureliu čaká celodenný program plný hviezdnych hostí a jedinečnej atmosféry.

Tohtoročný jubilejný ročník Európskej noci vedy sa nesie v duchu motta „Sila vedy: ako môžeme formovať našu budúcnosť“.

Aurelium si pri tejto príležitosti pripravilo program, ktorý spája zábavné vzdelávanie pre najmenších s fascinujúcimi témami svetového výskumu pre dospelých.

Zabudnite na tabule s nápisom „Nedotýkať sa!“.

V Aureliu je dotyk s vedou nutnosťou. Na ploche dvetisíc štvorcových metrov si na vlastnej koži vyskúšate množstvo interaktívnych exponátov.

Na čo sa môžete tešiť:

10:00 — TOP 10 Aurelia: komentovaná prehliadka (6+)

11:00 — Aurelium šou: laserová šou, Teslov svet, robotický pes Apollo

13:00 — Aurelium šou: laserová šou, Teslov svet, robotický pes Apollo

13:50 — TOP 10 Aurelia: komentovaná prehliadka (10+)

14:10 — Workshop Tangramu (6+)

15:00 — Aurelium šou: laserová šou, Teslov svet, robotický pes Apollo

16:00 — Workshop mBot 2: robotika a programovanie (8+)

18:00 — Nebojme sa veľkej vedy: diskusia s odborníkmi (12+)

20:30 — Záverečná laserová šou

Nebojme sa veľkej vedy!

Večerný program poteší každého, kto chce nazrieť za oponu špičkového svetového výskumu.

Cez diskusiu vás prevedie odborník RNDr. Dušan Chorvát, PhD., ktorý spolu s hosťami priblíži, ako ako funguje tzv. „veľká veda“ v medzinárodných výskumných organizáciách.

V hľadáčku bude účasť slovenských vedcov a technikov v excelentných výskumných tímoch, ale aj bežný život vo výskumných infraštruktúrach.

Využite príležitosť a prídte sa porozprávať s špičkovými odborníkmi z „veľkej vedy“!

Hostia:

Janka Pivoňková, ILO XFEL, DE – European XFEL

Mgr. Peter Gömöry, PhD., Astronomický ústav SAV, v.v.i., SR – The European Solar Telescope

RNDr. Imrich Barák, DrSc., Ústav molekulárnej biológie SAV, v.v.i., SR – European XFEL

RNDr. Jozef Uličný, PhD., **UPJŠ** v Košiciach, SR – European XFEL

Mgr. Andrej Herzáň, PhD., Fyzikálny ústav SAV, SR – CERN

Mgr. Tibor Teplický, PhD., ELI-Beamlines, ČR – Extreme Light Infrastructure (ELI)

Mgr. Rastislav Korfanta, FPharm UK, SR – Institut Laue–Langevin (ILL)

Viac informácií:

<https://aurelium.sk/program/europska-noc-vedy-2026-aurelium/>

Podujatie je sprievodným podujatím Európskej noci vedy 2026.

Podujatie sa uskutoční 25. septembra 2026, od 9:00 – 21:00 hod., ZCV Aurelium, Bojnická 3 (areál Matador), Bratislava.

Vstup je pre všetkých zadarmo a brány centra zostanú otvorené až do 21:00.

Zdroj: VND, Aurelium

Autor: CIP VVI

Predbežný prehľad udalostí na štvrtok 17. septembra

☐ 16. 9. 2026, 10:06, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ**

Predbežný prehľad udalostí na štvrtok 17. septembra

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: +421 2 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk

Technická podpora: 0905/505 721

Mestské zastupiteľstvo mesta Zlaté Moravce

Zlaté Moravce

08.00 Zahraničný výbor NR SR

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 149, Námestie A. Dubčeka 1

08.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Košice

Košice, Magistrát mesta Košice, blok B, prízemie, veľká zasadačka, Trieda SNP č. 48/A

08.30 Mestské zastupiteľstvo mesta Pezinok

Pezinok, Mestský úrad, 2. poschodie, rokovacia miestnosť č. 2.12, Radničné námestie 7

08.45 Slovenské zdravotníctvo 2026 - HN konferencia

Téma: Reforma záchranej zdravotnej služby, Najväčšie výzvy nemocníc a ambulancií, Financovanie a výkonnosť slovenského zdravotníctva, Nová lieková politika

08.45 h - konferenciu otvorí minister zdravotníctva SR Kamil Šaško

15.30 h - slávnostné ocenenie v rámci ankety Top Sestry na Slovensku 2026

Bratislava, Radisson Blu Carlton hotel, Hviezdoslavovo námestie 3

*program je dostupný po kliknutí na Link

08.50 Medzinárodný kongres rodinných firiem (17. - 18. septembra)

- organizuje Inštitút rodinného biznisu

Belá, hotel Château Bela

*program sa zobrazí po kliknutí na Link

09.00 61. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie Alexandra Dubčeka č. 1

text, video, zvuk, foto, live

09.00 Akadémia menšinovej žurnalistiky - 4. ročník (17. - 18. septembra)

Téma: Zmeny klímy a ich dôsledky pre ľudí žijúcich v chudobe

- prednášky, workshopy a diskusie s odbornými lektormi

Bratislava, Goetheho inštitút, Panenská 33

09.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Levoča

Levoča

09.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Žiar nad Hronom

Žiar nad Hronom, Mestské kultúrne centrum, zasadacia miestnosť, SNP 119

09.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Stará Ľubovňa

Stará Ľubovňa, Mestský úrad, veľká zasadačka, Obchodná 1

09.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Turčianske Teplice

Turčianske Teplice, Mestský úrad, 1. poschodie, zasadačka, Partizánska 413/1

09.00 Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy

Bratislava, Primaciálny palác, Zrkadlová sieň, 1. poschodie, Primaciálne námestie

text

09.30 TK občianskeho združenia Akčné ženy

Téma: Ženy a materská dovolenka: prekážka alebo príležitosť? Prezentácia výsledkov tretieho prieskumu o diskriminácii v odmeňovaní na Slovensku a problematika návratu žien po materskej dovolenke

Bratislava, Alma Career, Pribinova 19

09.30 Ako sa žije mamám s malými deťmi na Slovensku? - okrúhly stôl Únie materských centier

Téma: Kvalita života žien na materskej a rodičovskej dovolenke a jeho odraz vo verejných politikách

Banská Bystrica, Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, 1. poschodie, zasadacia miestnosť, Námestie SNP 23

10.00 Elektronická fakturácia - konferencia Finančnej správy SR

Téma: Efaktúra ako kľúčový nástroj digitalizácie podnikania na Slovensku

Košice, Košice hotel, Moldavská cesta 51

10.00 Deň bez áut v rámci Európskeho týždňa mobility v Dunajskej Strede

- slávnostné otvorenie a vyhodnotenie súťaže Do práce na bicykli

Dunajská Streda, Hlavná ulica

10.00 Otvorenie novej budovy Strediska Doména - organizačnej zložky Zariadenia sociálnych služieb Lipa v Žiari nad Hronom

Zúčastní sa predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ondrej Lunter, podpredsedníčka BBSK Božena Kováčová a riaditeľ ZSS Lipa Peter Hlaváč

Žiar nad Hronom, nová budova Strediska Doména

11.00 Slávnostné otvorenie akademického roka 2026/2027 vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou J. A. Reimana Prešov

- v aktuálnom akademickom roku sa vo FNsP J. A. Reimana Prešov budú vzdelávať študenti 6. a 5. ročníka **Lekárskej fakulty UPJŠ** Košice

Prešov, Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana, budova riaditeľstva, veľká zasadačka, Hollého 14

12.00 TK spoločnosti Allegro

Téma: Finančné výsledky za druhý kvartál 2026 a ďalší vývoj a smerovanie skupiny Allegro Group

online

13.00 Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 32, Námestie A. Dubčeka 1

13.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Komárno

Komárno, mestský úrad, veľká zasadačka, 2. poschodie, Námestie gen. Klapku č. 1

13.00 Týždeň zelených budov 2026

- 16. ročník série podujatí organizuje Slovenská rada pre zelené budovy

Podujatie Green Business Afternoon - Budúcnosť stavebníctva je v inováciách

13.15 h – Odborná časť a panelová diskusia

17.00 h - Prehliadka budovy

Podujatie Green Business Club 2026

18.00 h - Slávnostné otvorenie Týždňa zelených budov 2026

18.30 h – Privítanie nových členov Slovenskej rady pre zelené budovy

Bratislava, Biometrics House, Jurská 19

14.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Hlohovec

Hlohovec, hotel Jeleň, Námestie svätého Michala 1

14.00 Vyhlásenie 10. ročníka laureátok programu Pre ženy vo vede na Slovensku

Bratislava, FACH, Ventúrska č. 10

15.00 Nádych - festival Divadla Poprad (17. - 20. septembra)

- otvorenie divadelnej sezóny

Poprad, Divadlo Poprad, Scherfelova 15

16.00 TK starostu obce Perín-Chým Rolanda Vintera a starostu obce Veľká Ida Petra Nagya

Téma: Podpísanie dohody o vysporiadaní katastra časti obce Gomboš

Veľká Ida, kultúrny dom, Gomboš

16.00 Slávnostné oceňovanie bezpríspevkových darcov krvi v Dunajskej Strede

- ocenení budú Janského plakety a medailou profesora Jána Kňazovického

Dunajská Streda, MsÚ, Sieň Makovec, Hlavná 16

16.45 Zhromaždenie občanov pred mimoriadnym zasadnutím Mestského zastupiteľstva mesta Šaľa

Téma: Obyvatelia Šale žiadajú referendum o spaľovni v deň komunálnych volieb

Šaľa, pred mestským úradom, Námestie svätej Trojice č. 7

17.00 Mimoriadne zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Šaľa

Šaľa, mestský úrad, Námestie svätej Trojice č. 7

17.00 Soaré venované 125. výročiu narodenia umelca a prvého slovenského profesionálneho operného speváka Janka Blaha

Skalica, Záhorské múzeum, expozícia, Námestie slobody 13

17.00 Odhalenie nového bronzového modelu Dómu sv. Alžbety, Urbanovej veže a Kaplnky sv. Michala

Na slávnostnom odhalení sa zúčastnia primátor mesta Košice Jaroslav Polaček, prezident I. Lions Clubu Košice Peter Berinšter, František Kočka, past district guvernére Lions Clubs International, District 122 a výtvarník a spoluautor diela Peter Beňo. Nové dielo následne požehná dekan Allan Tomáš

Košice, Hlavná ulica, park pri Urbanovej veži a zvone Urban

Prehľad kultúrnych udalostí vychádza v domácom a easy servise o 17.00 h

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

It

Autor: MIK

Chýbajú nám benefity pre ľudí, ktorí sa rozhodnú žiť zdravšie, hovorí odborníčka na verejné zdravie

16. 9. 2026, 15:22, Zdroj: sme.sk/primar, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Monika Moravčíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Lekárska fakulta UPJŠ

Dosah: 583 962 GRP: 12,98 OTS: 0,13 AVE: 1704 EUR

Chýbajú nám benefity pre ľudí, ktorí sa rozhodnú žiť zdravšie, hovorí odborníčka na verejné zdravie

Riešime problémy až vtedy, keď nastane kríza, hovorí Zuzana Katreniaková.

Chýbajúce dáta, slabá motivácia ľudí žiť zdravšie aj nedostatočná koordinácia celého systému. Slovenské verejné zdravotníctvo dlhodobo naráža na systémové bariéry, hoci efektívne riešenia často nemusia stáť milióny eur a dá sa pri nich inšpirovať zo zahraničia.

„Riešime problémy až vtedy, keď nastane kríza, a nesprávame sa proaktívne. Nemáme systém nastavený tak, aby sme zdroje, ktoré máme, a ktorých zrejme viac nebude, dokázali využiť efektívnejšie,“ hovorí v rozhovore pre SME popredná odborníčka na verejné zdravie ZUZANA KATRENIÁKOVÁ.

Vysvetľuje, prečo je kľúčová aj zdravotná gramotnosť a prečo by sme sa od drahého liečenia následkov mali konečne posunúť k prevencii, ktorú treba preniesť z ambulancií priamo do terénu.

V rozhovore sa dočítate:

aké faktory prispievajú k tomu, že Slováci často zanedbávajú prevenciu,

aké sú hlavné problémy slovenského verejného zdravotníctva,

akú nádej prináša švajčiarsko-slovenský program,

ako sa na schopnosti Slovákov manažovať vlastné zdravie podpisuje nízka gramotnosť či dlhodobý stres,

čo okrem financií chýba, aby Slovensko v rámci prevencie mohlo urobiť krok vpred.

Slovenský pacient sa často stráca v systéme a k lekárovi prichádza až vtedy, keď už naozaj horí. Prečo zvykneme prevenciu vnímať skôr ako zbytočný luxus či povinnosť z donútenia?

Ak sa na to pozerám z pohľadu štátu, v porovnaní s inými krajinami vidím, že prevencia predstavuje politicky nezaujímavú oblasť. Ak totiž chceme na úrovni populácie dosiahnuť zlepšenie zdravotného stavu, všetky preventívne aktivity si vyžadujú svoj čas. Je to beh na dlhé trate a výsledky nedosiahneme za jedno volebné obdobie.

Sú krajiny, kde sa to podarilo?

Úžasným príkladom v rámci celého sveta je pre nás Fínsko, ktoré sa pustilo do celospoločenskej implementácie preventívnych aktivít. Keď v roku 1972 reagovalo na nelichotivé svetové prvenstvo v úmrtnosti na ischemickú chorobu srdca, začal sa v Severnej Karélii jeden z najúspešnejších verejnozdravotníckych experimentov v histórii.

Prvé merateľné úspechy prišli po piatich rokoch, no kľúčom bola trpezlivosť. V priebehu 15 až 25 rokov systematických celonárodných zmien klesla úmrtnosť mužov v strednom veku o dve tretiny. A po štyroch desaťročiach priemerný vek Fínov stúpol o sedem rokov – ako dôkaz, že populačné zmeny životného štýlu dokážu zachrániť celé generácie.

Čo konkrétne urobili?

V prvom rade tam bola veľmi dobrá a koordinovaná spolupráca sektora zdravotníctva s ostatnými sektormi. Išlo o spoločné naplánovanie celej série rôznych intervencií, od individuálnej úrovne cez rôzne komunitné intervenčné programy, ktoré boli veľmi úzko prepojené napríklad aj s dobrou spoluprácou s médiami.

Bolo to naozaj to, čím verejné zdravotníctvo má byť: celospoločenské, organizované úsilie, ktoré potom viedlo k tomu, že sa im podarilo hlavné zdravotné problémy a trendy v zhoršovaní zdravotného stavu zvrátiť. V podstate docielili to, že ľudia boli motivovaní sa o svoje zdravie zaujímať a lepšie starať.

Na rozdiel od Fínska mám pocit, že my na Slovensku príkazy či medicínske rady skôr obchádzame, čo sa ukázalo aj počas pandémie. Čím to podľa vás je?

Je to určite aj vec motivácie, pri ktorej vieme využiť rôzne nástroje. Nevyužívame ich však dostatočne.

V niektorých krajinách funguje napríklad nástroj pozitívnej motivácie, teda odmeňovanie ľudí, ktorí sa o svoje zdravie starajú. Nám chýbajú určité benefity pre tých, ktorí sa rozhodnú pre pozitívnu zmenu svojho rizikového správania, či už v oblasti výživy alebo pohybovej aktivity.

Taktiež nevyužívame nástroje, ktoré sa týkajú vytvárania podmienok pre zdravú voľbu. Vo Fínsku sa veľa pracovalo napríklad s tým, ako boli nastavené ceny potravín a ako sa celkovo prispôbovalo vonkajšie prostredie tomu, aby sa ľudia mohli viac pohybovať a kúpiť si zdravšie potraviny. Je to teda aj o vytváraní celkových podmienok, kde potrebujeme práve spoluprácu s ďalšími sektormi.

Samozrejme, vždy potrebujeme pracovať aj na vnútornej motivácii ľudí. K tomu slúžia rôzne behaviorálne intervencie, pomocou ktorých vieme ľudí podporiť v robení dobrých rozhodnutí.

Slovenské zdravotníctvo však neustále zápasí s nedostatkom peňazí a liečba chronických pacientov stojí milióny eur. Prečo sa u nás investícia do prevencie stále vníma ako stratená položka v rozpočte, a nie ako úspora do budúcnosti?

Určite aj preto, že nám chýba reálne vyčíslenie týchto benefítov. Zaostávame aj v tejto oblasti, pretože nemáme dostupné ekonomické analýzy, ktorými by sme jasne deklarovali dosiahnuté úspory.

Prečo ich nemáme?

Máme nedostatok odborníkov, ale aj sťažený prístup k dátam. Dostupnosť a kvalita zdravotných dát vo Fínsku patria k svetovej špičke, s ktorou Slovensko zatiaľ nedrží krok. Rozdiel nespočíva iba v tom, či sa dáta zbierajú elektronicky, ale ako sú legislatívne ukotvené, technicky integrované a sprístupnené pre sekundárne využitie, teda výskum, inovácie, tvorbu verejných politík.

Na druhej strane tu máme určité mechanizmy, ako sú základné preventívne prehliadky. Z pohľadu jednotlivca sa nemôžeme vyhovárať, že si ich nemôžeme dovoliť.

Tu vznikajú iné bariéry. Ak ide o mladých ľudí, tí často nevnímajú varovné signály a majú subjektívny pocit, že sú zdraví. Niekedy sú však prekážky aj na strane systému. Ak sú všeobecní lekári preťažení a je ich nedostatok, nemajú kapacitu venovať sa preventívnym

aktivitám.

Z našich minulých prieskumov tiež vyplynulo, že problémom býva aj nastavenie manažmentu starostlivosti v ambulanciách. Ľuďom prekáža, ak majú prísť na preventívnu prehliadku a v čakárni je zároveň veľa pacientov s akútnymi ochoreniami. Taktiež im prekáža, keď sú po absolvovaní prehliadky ponechaní sami na seba, napríklad v situácii, keď potrebujú konzultáciu u špecialistu.

Všeobecný lekár ich často nenapojí na ďalšiu starostlivosť, len im povie, aby si špecialistu našli sami. Do toho vstúpia dlhé čakacie lehoty a človek, aj keď sa uňho objaví rizikový faktor, o tri či štyri mesiace k špecialistovi nezájde, lebo na to pod vplyvom iných povinností zabudne. Bariér je teda viacero, kopia sa, až sme v stave, keď už situácia horí a rieši sa na poslednú chvíľu.

Zistilo sa, čo by v tomto smere mohlo fungovať?

Ukázalo sa, že zaujímavým a fungujúcim motivačným nástrojom je aktívne pozývanie ľudí na preventívne prehliadky. Či už ich pozve všeobecný lekár, alebo zdravotná poisťovňa cez systém osobných pripomienok.

Sú to nástroje, ktoré nestoja veľa peňazí. Práve o tom sú inovácie vo verejnom zdravotníctve. Máme osvedčené intervencie a stratégie, ktoré nie sú finančne náročné, no potrebujeme ich zaviesť na systémovej úrovni, nie iba ako jednorazové pilotné pokusy. Ide aj o to, akým spôsobom to komunikujeme s verejnosťou, aby to bolo motivačné.

Pred trinástimi rokmi ste koordinovali prvé komplexné hodnotenie nášho systému verejného zdravotníctva. Ak by sme slovenské verejné zdravotníctvo prirovnali k pacientovi, aká je jeho hlavná diagnóza a v akom stave sa nachádza?

Vychádzali sme z vtedajšej legislatívy a snažili sme sa pozrieť na to, do akej miery a v akom rozsahu ju máme implementovanú v praxi práve v rámci hlavných činností, ktorým sa verejné zdravotníctvo venuje, a tými sú podpora zdravia, prevencia chorôb a ochrana zdravia.

V tom čase hodnotenie ukázalo, že tieto činnosti sú v rámci nášho systému zdravotníctva určite podfinancované a nedostatočne koordinované, hlavne čo sa týka spolupráce štátnej správy so samosprávou, mimovládnyimi organizáciami a akademickými inštitúciami.

Chýbajú napríklad organizácie, ktoré by boli koordinačným centrom pre oblasť podpory zdravia alebo prevencie chorôb. Ak by to mala byť nejaká hlavná diagnóza, určite by jej súčasťou bol nedostatok financií, ľudských zdrojov a koordinovanej spolupráce.

Platia závery hodnotenia aj naďalej, alebo sa odvtedy niečo zmenilo?

Myslím si, že sa za trinásť rokov zmenilo len málo. No povedala by som, že sme sa v súčasnosti dostali do bodu, keď máme príležitosť využiť potenciál, ktorý u nás máme.

Je to práve preto, že sa v systéme verejného zdravotníctva začala realizácia programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce v oblasti zdravia. Práve tento program, ktorého hlavným gestorom je ministerstvo zdravotníctva, prináša novú nádej, že by sme sa v prevencii neprenosných chronických chorôb mohli posunúť dopredu. Najmä v tom, aby sme zlepšili koordináciu a spoluprácu a posilnili financovanie aj ľudské zdroje.

Čo si pod tým má predstaviť bežný človek? Aké konkrétne zmeny či projekty by mal tento švajčiarsko-slovenský program priniesť?

Program prináša zásadný obrat. Namiesto čakania na pacienta v nemocnici prichádza prevencia priamo do terénu. Všetkých osem samosprávnych krajov rozbieha pilotné projekty šité na mieru daného regiónu – od rozvoja sietí komunitných sestier a regionálnych poradní zdravia na strednom Slovensku cez včasný skrining na východe až po prevenciu osteoporózy či podporu športu.

Na krajské stratégie nadväzujú svojimi preventívnymi aktivitami konkrétne mestá a obce. Napríklad Košice realizujú nízkoprahové merania rizikových faktorov srdcovo-cievnych ochorení priamo v mestských častiach, Levice ozdravujú školské prostredie a ďalšie samosprávy pretvárajú verejné priestranstvá tak, aby prirodzene motivovali k pohybu a zdravšiemu životu.

Viac než 20 rokov sa venujete aj duševnému zdraviu a behaviorálnej medicíne. Podpisujú sa na schopnosti Slovákov manažovať vlastné zdravie aj faktory ako nízka gramotnosť či dlhodobý stres?

Všeobecná gramotnosť na Slovensku výrazne závisí od socioekonomických faktorov. Najohrozenejšími skupinami sú ľudia s nižším vzdelaním a staršie ročníky. V prepojení na nízku zdravotnú gramotnosť je však potrebné si uvedomiť, že je rozhodujúcim faktorom napríklad pri vlastnom manažmente chronického ochorenia. Ak ľudia s chronickým ochorením majú na dennej báze prispôbovať svoj život chorobe, vyžaduje si to poznatky o danom ochorení, o dodržiavaní liečby aj o zmenách životného štýlu.

Ak je zdravotná gramotnosť nízka, všetky tieto poznatky absentujú, čo následne negatívne ovplyvňuje každodenné rozhodovanie sa človeka vo vzťahu k zdraviu.

Dá sa to preložiť tak, že veľa ľudí nerozumie vlastnému telu ani pokynom lekára?

Áno, neodborník o svojej chorobe často nemá dostatok potrebných informácií. Na druhej strane platí, že každý z nás pozná sám seba najlepšie. Kľúčové je preto prepojenie informácií o zdraví, o možnostiach liečby, ale aj o dostupnosti ďalších podporných služieb. Dôležitou oblasťou zdravotnej gramotnosti je, či človek vie, kde si má informácie súvisiace so zdravím vyhľadať a či ich dokáže kriticky zhodnotiť.

Dnes je síce dostupnosť informácií oveľa väčšia, no mnohí ľudia prvoplánovo siahajú po zdrojoch, ktoré nie sú vedecky overené. Ďalším rizikom je, že sa rozširuje pole rôznych kváziodborníkov na zdravie a pre ľudí je náročné zorientovať sa v tom, či človek, ktorý im radu dáva, je naozaj dôveryhodný odborník.

Dalo by sa potom povedať, že nízka zdravotná gramotnosť priamo súvisí s vysokým výskytom chronických ochorení? Dá sa tu nájsť priama príčinná súvislosť?

Určite áno, nízka zdravotná gramotnosť sa podieľa na zvýšenom riziku rozvoja chronických chorôb a neskôr ovplyvňuje aj kvalitu života človeka, ktorý s takouto diagnózou žije.

V súvislosti s duševným zdravím je dôležité si uvedomiť, že dnes máme k dispozícii veľké množstvo výskumov, ktoré jasne poukazujú na prepojenie duševného a telesného zdravia. Či už ide o depresiu, úzkosť, alebo osamelosť, mnohé štúdie ukazujú, ako tieto stavy ovplyvňujú obranyschopnosť nášho organizmu aj kognitívne schopnosti.

Súvislosti medzi duševným zdravím a srdcovo-cievnyimi či nádorovými ochoreniami sú obojstranné a veľmi úzko prepojené.

V blízkej budúcnosti sa očakáva, že telemedicína a digitálne aplikácie odbremenia preťažených lekárov. Nehrozí však, že moderným eHealthom odstránime seniorov a zraniteľné skupiny, ktoré nevedia alebo nemôžu pracovať s technológiami?

Jedna vec je, či vedia alebo nevedia, no musíme sa posunúť ešte o krok späť, k tomu, či vôbec majú potrebné technické vybavenie.

Ak hovoríme o zraniteľných skupinách, najmä o marginalizovaných komunitách, priamu skúsenosť sme získali už počas pandémie COVID-19. Keď sme koordinovali intervenčné tímy v týchto komunitách, jednou z ich hlavných činností bola pomoc s prihlasovaním sa na testovanie či očkovanie.

V týchto komunitách totiž chýba aj základné technické vybavenie. Skôr než začneme hovoriť o digitálnej zdravotnej gramotnosti, musíme sa najprv vyrovnáť s digitálnou gramotnosťou ako takou, ktorá si vyžaduje práve technické zázemie. A to je na Slovensku v niektorých regiónoch a cieľových skupinách stále slabé miesto.

Ako by to teda malo v praxi vyzeráť, aby naozaj nebola ani pre 80-ročného človeka telemedicína prekážkou?

Okrem technického vybavenia fungujú v iných krajinách najmä podporné komunitné služby. Pre seniorov sa vytvárajú centrá alebo prostredie podporovaného bývania, kde im vyškolený personál či komunitný pracovník pomôže telemedicínu alebo digitálne nástroje nastaviť a použiť.

Ďalším kľúčovým prvkom je posilňovanie medzigeneračnej solidarity. Pri vzdelávacích projektoch v oblasti digitálnej zdravotnej gramotnosti sa v zahraničí úzko spolupracuje s vysokými školami, študentmi stredných škôl alebo priamo s rodinami seniorov.

Na Slovensku už niektoré z týchto intervenčných aktivít máme pilotne odskúšané. Často však ide len o jednorazové projekty a chýba im dlhodobá systémová podpora.

Ako by sa to dalo vyriešiť?

Pomôcť by mohla napríklad databáza osvedčených intervencií, ktorá je jedným z cieľov súčasného švajčiarsko-slovenského programu.

Ak získame prehľadný register projektov a postupov, ktoré sa na Slovensku v rôznych oblastiach podpory zdravia a prevencie chorôb už reálne osvedčili, budeme s nimi vedieť ďalej pracovať a opakovane ich aplikovať v iných regiónoch či cieľových skupinách. Na to je však nevyhnutné nadviazať aj stabilné systémové financovanie.

Takže sa stále točíme v začarovanom kruhu a financie sú alfa a omega, ak chceme urobiť nejaký krok vpred?

Čiastočne áno, minimálne čo sa týka infraštruktúry a ľudských zdrojov. Pri preventívnych intervenciách potrebujeme stabilné a udržateľné ľudské zdroje, ktoré sa budú dlhodobo podieľať na implementácii, a práve to nám často chýba.

Pri jednorazových aktivitách podporených z menších grantových projektov vec úspešne zrealizujeme, no nevieme udržať ľudí, ktorí by v tej práci mohli pokračovať ďalej.

Dalo by sa povedať, že nedostatok kvalitných dát a ľudských zdrojov sa odráža v tom, že štát riadi zdravotníctvo naslepo a peniaze nejdú na reálne potreby ľudí?

Áno, prípadne idú len tam, kde to akútne horí. Riešime problémy až vtedy, keď nastane kríza, a nesprávame sa proaktívne. Nemáme systém nastavený tak, aby sme zdroje, ktoré máme, a ktorých zrejme viac nebude, dokázali využiť efektívnejšie.

Na akých konkrétnych rozhodnutiach z posledného obdobia bolo najviac vidieť, že nám dáta chýbajú a sú našou slabosťou?

Našťastie to nie je len o tom, že by dáta úplne chýbali, ale skôr o ich dostupnosti. Sú málo dostupné pre odborníkov a aktérov v teréne. Na rozdiel od škandinávskych krajín, kde sa dáta prirodzene poskytujú tým, ktorí s nimi pracujú, u nás zostávajú zatvorené na úrovni jednotlivých organizácií. Tie ich často nepustia von, no zároveň ich ani samy neanalyzujú do takej hĺbky, ako by sa dalo a malo.

Zároveň tu abscentuje záujem štátu o dáta, ktoré generujeme napríklad v akademickom sektore. Chýba strešná autorita, ktorá by dáta prepojila a nebrala do úvahy len tie z Národného centra zdravotníckych informácií. Aj naša skúsenosť ukazuje, že hoci dáta z rôznych výskumov a projektov máme, chýba ich prepájanie. Generujeme ich, no v praxi ich vôbec nevyužívame dostatočne.

V uplynulých dňoch sa konala konferencia V4, ktorej hlavným organizátorom je Ústav sociálnej a behaviorálnej medicíny **Lekárskej fakulty UPJŠ** v Košiciach v spolupráci so Slovenskou asociáciou verejného zdravia (SAVEZ). Aké boli jej konkrétne témy a ciele?

To, čomu sme sa chceli najviac venovať, boli práve behaviorálne a sociálne inovácie v oblasti verejného zdravotníctva. Chceli sme vytvoriť priestor na to, aby sa zdieľali skúsenosti odborníkov z rôznych krajín práve v tejto oblasti. To znamená, ako vieme ovplyvniť zdravie na populačnej úrovni prostredníctvom konkrétnych preventívnych aktivít.

Na konferencii zaznievali témy súvisiace s prevenciou obezity alebo niektorých ďalších vybraných chronických chorôb, ako aj prevencia v zraniteľných skupinách, napríklad v marginalizovaných komunitách alebo u ľudí vo vyššom veku.

Vytvorený bol priestor aj na to, aby sme hovorili o reforme našich zdravotníckych systémov, najmä z hľadiska posilnenia ľudských zdrojov, a chceli sme na to využiť zdieľanie skúseností na medzinárodnej úrovni.

Čo táto konferencia priniesla reálnemu pacientovi alebo systému?

Posilnenie vzájomnej spolupráce jednotlivých aktérov v rámci nášho systému verejného zdravotníctva aj akýsi spoločný hlas smerom k ministerstvu zdravotníctva.

O ktorých aktéroch je reč?

V rámci Slovenska sú to určite regionálne úrady verejného zdravotníctva, potom spomínaný akademický sektor, čiže vysoké školy, ale na konferencii boli prítomní aj zástupcovia viacerých mimovládnych organizácií, ktoré pôsobia v oblasti zdravia, zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

Konferencia nie je úzko orientovaná len na jednu cieľovú skupinu odborníkov, ale je medzisektorová a multidisciplinárna. Boli tam lekári, ale aj verejní zdravotníci, sociálni pracovníci, psychológovia, zástupcovia samosprávy či súkromného sektora. Ide nám o to, aby sa vytvoril priestor na prepojenie, aby sme o sebe navzájom lepšie vedeli a zistili, kde vieme sily spojiť.

Bola to už šiesta konferencia na úrovni V4. Krajiny V4 totiž stále zaostávajú oproti ostatným európskym krajinám a mnohí odborníci z našich končín si stále nemôžu dovoliť vycestovať na konferenciu do zahraničia. Často je tam finančná či jazyková bariéra. Tým, že zahraničných odborníkov prinášame priamo na Slovensko, vytvárame priestor na to, aby sa skúsenosti z dobrej praxe dostali k našim slovenským odborníkom.

MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.

Je predsedníčkou Správnej rady Slovenskej asociácie verejného zdravia (SAVEZ) a odbornou asistentkou na Ústave sociálnej a behaviorálnej medicíny Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Má viac ako 20 rokov výskumných skúseností v oblasti duševného zdravia, podpory zdravia ľudí vo vyššom veku a posilňovania systému verejného zdravotníctva. Ako členka Governing Board Európskej asociácie verejného zdravia (EUPHA) sa venuje aj prenosu výsledkov výskumu do tvorby verejných politík a praxe.

V spolupráci s MZ SR a WHO Europe koordinovala prvé komplexné hodnotenie systému verejného zdravotníctva na Slovensku a podieľala sa aj na príprave Stratégie dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti či platformy Fórum prevencie.

Autor: Monika Moravčíková

Na UPJŠ v Košiciach otvorili akademický rok

 16. 9. 2026, 17:42, Relácia: **Správy RTVS z regiónov**, Stanica: **STVR 24**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **rektor Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Daniel Pella, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

AVE: 2235 EUR

Na **UPJŠ** v Košiciach otvorili akademický rok

Iveta Drugová, moderátorka Akademický rok sa začal aj na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnili aj zástupcovia univerzít napríklad zo Žiliny či z Bratislavy. Tento rok evidujú rekordný počet študentov z 50-tich krajín sveta. Zahraničných študentov je najviac na lekárskej fakulte.

Daniel Pella, rektor Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach Napriek konsolidácii v našej spoločnosti si myslím, že predchádzajúci akademický rok priniesol mnohé inovácie a domnievam sa, že tohto roku bude ten atak smerom ku inováciám ešte dramatickejší určite aj nástupom umelej inteligencie.

Košice: UPJŠ otvorila akademický rok, ocenenia si prevzali vedci aj študenti

16. 9. 2026, 18:58, Zdroj: [tasr.sk](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Daniel Pella, Laura Hoľanová, hovorca UPJŠ OR hovorkyňa UPJŠ, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Lekárska fakulta UPJŠ, Filozofická fakulta UPJŠ

Dosah: 1 341 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 181 EUR

Košice: **UPJŠ** otvorila akademický rok, ocenenia si prevzali vedci aj študenti

Košice 16. septembra (TASR) - **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach v stredu slávnostne otvorila nový akademický rok 2026/2027. Zhromaždenie v aule **Lekárskej fakulty UPJŠ** bolo oslavou akademických hodnôt, špičkovej vedy, vzdelávania a výnimočných ľudských i odborných úspechov členov univerzitnej komunity. Informovala o tom **hovorkyňa UPJŠ Laura Hoľanová**. Rektor univerzity **Daniel Pella** v príhovore ocenil spoluprácu s partnerskými inštitúciami a univerzitami, ktorá je obojstranne prospešná. „Rád by som poďakoval za niečo, čo je neviditeľné. Drina, námaha a rôzne prekonané prekážky, ktorým čelíte počas svojej každodennej činnosti, a napriek tomu dosiahnete úspech. Týka sa to tak zamestnancov, ako aj študentov našej univerzity, ktorým patrí veľké poďakovanie,“ uviedol. V súvislosti s modernizáciou vysokoškolského vzdelávania zdôraznil nezastupiteľnú úlohu umelej inteligencie, ktorú vníma ako pomocný nástroj. „V súčasnosti niet odvetvia, v ktorom by sa nehovorilo o umelej inteligencii. Dnes stroje dokážu rýchlejšie nájsť informácie, rýchlejšie myslieť, než dokážeme my. Mali by sme nechať stroje rozmýšľať, ale nikdy by sme nemali sami prestať uvažovať. Pretože napokon všetky múdre rozhodnutia robia ľudia,“ skonštatoval. Primátor mesta Košice Jaroslav Polaček pri tejto príležitosti odovzdal rektorovi Pellovi medailu mesta Košice ako symbol úzkej spolupráce oboch inštitúcií. Podporu študentom na prahu nového akademického roka vyjadrili vo svojich príhovoroch aj dekan všetkých piatich fakúlt **UPJŠ**. Rektor predstavil deväť nových profesorov vymenovaných prezidentom SR. Okrem toho si dekréty z rúk rektora prevzalo 26 nových docentov, ktorí úspešne absolvovali habilitačné konanie pred vedeckými radami fakúlt **UPJŠ**. Predstavení boli aj ďalší piati pedagógovia, ktorým bol titul docenta udelený na iných slovenských univerzitách, a nový nositeľ vedeckého kvalifikačného stupňa IIa priznaného komisiou Slovenskej akadémie vied (SAV) pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov. Súčasťou programu bolo tradičné odovzdávanie Ceny rektora akademickým pracovníkom a doktorandom za inovatívnosť vo vzdelávaní, mimoriadny prínos vo vedecko-výskumnej činnosti a šírenie dobrého mena univerzity v médiách a na verejnosti. Ceny si prevzali Želmíra Macejová, Ľubomír Antoni, Peter Pristaš, Júlia Hoffmanová, Jana Sabová, Marián Andričík a Michal Goga. Univerzita opäť potvrdila svoj záväzok podporovať ľudské práva, myšlienky humanity a demokracie udelením Ceny Faigy Senderovitch za záverečnú prácu za prínos v boji proti antisemitizmu, prekrúcaniu holokaustu a pravicovému extrémizmu. Získala ju Dominika Fialková, študentka **Filozofickej fakulty UPJŠ**, za bakalársku prácu zameranú na analýzu zneužitia medicíny počas nacistizmu a komparáciu lekárskeho experimentu v táboroch Auschwitz a Buchenwald. V akademickom roku 2026/2027 sa na štúdium na **UPJŠ** doposiaľ zapísalo viac ako 7500 študentov. Aj v tomto akademickom roku očakáva univerzita celkový nárast počtu študentov vrátane zahraničných. Univerzita zabezpečuje vzdelávanie na všetkých troch stupňoch vo viac ako 280 študijných programoch na piatich fakultách a jednom ústave. „Dlhodobo evidujeme vysoký záujem zahraničných študentov, v tomto roku sa zatiaľ prihlásilo na štúdium takmer 1700 študentov z 50 rôznych krajín sveta, pričom najväčší záujem evidujeme z Ukrajiny, Izraela a Španielska,“ informovala hovorkyňa. hol tur

Autor: TASR

Košice

16. 9. 2026, 18:58, Zdroj: [bleskovky.zoznam.sk](#), Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Lekárska fakulta UPJŠ

Dosah: 8 743 GRP: 0,19 OTS: 0,00 AVE: 111 EUR

Košice

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach v stredu slávnostne otvorila nový akademický rok 2026/2027. Zhromaždenie v aule **Lekárskej fakulty UPJŠ** bolo oslavou akademických hodnôt, špičkovej vedy, vzdelávania

Košice: Smrť na cintoríne

16. 9. 2026, 19:59, Relácia: [Noviny TV JOJ](#), Stanica: JOJ, Vydavateľ: Slovenská produkčná, a.s., Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Botanická záhrada UPJŠ

Dosah: 225 738 GRP: 5,02 OTS: 0,05 AVE: 71205 EUR

Košice: Smrť na cintoríne

Andrea Pálffy Belányiová, moderátorka: Život 70-ročného seniora sa skončil nečakane a za nezvyčajných okolností.

Ján Mečiar, moderátor: Z košického cintorína, kde chcel upratať hrob príbuzného, sa už domov nevrátil. Zomrel po napadnutí sršňami.

Jozef Kačmáry, redaktor: Košický verejný cintorín. Odohrala sa tu dráma, pri ktorej zasahovali hasiči a záchranári. Snažili sa tu zabojovať o život dôchodcu, ktorý prišiel vyčistiť hroby svojich príbuzných. No márne.

MUDr. Otto Mižík, obhliadajúci lekár: Stihol ešte príbuzným oznámiť, že bol napadnutý sršňami a že sa cíti zle. Následne skolaboval.

Jozef Kačmáry, redaktor: Nemal ani najmenšiu šancu tušiť, že pod hrobovým kameňom, ktorý čistí, si sršne vytvorili hniezdo.

MUDr. Otto Mižík, obhliadajúci lekár: Napadli priamo jeho do tváre, do hlavy. Nastal anafylaktický šok. Pacient nebol alergický ani na hmyz, ani na lieky podľa udania rodiny.

Jozef Bálint, hovorca HaZZ Košice: Príslušníci záchranárov zisťovali pri ošetrovaní tejto osoby viac ako 45 minút. Žiaľ, túto osobu sa nepodarilo zachrániť.

Jozef Kačmáry, redaktor: Podľa odborníka to nie je častý jav, no sršne môžu útočiť hromadne, ako v tomto prípade.

Martin Suvák, oddelenie zoológie **Botanickej záhrady UPJŠ** Košice: Pohyb blízko, veľmi blízko ich hniezda, alebo dokonca narušenie, zatrasenie hniezdom. Keď vznikne pocit ohrozenia, dôjde k tomu bodnutiu, tá chemická reakcia vzbudí agresivitu aj u ostatných a potom môže nastať aj hromadný útok. Takže asi k niečomu takému pravdepodobne došlo.

Jozef Kačmáry, redaktor: Nediví sa ani tomu, že hniezdo si mohli založiť pod náhrobným kameňom.

Martin Suvák, oddelenie zoológie **Botanickej záhrady UPJŠ** Košice: V prírode je to najčastejšie v dutinách stromov alebo v podstate v iných prirodzených dutinách, kde si môžu hniezdo rozširovať. Čiže áno, aj v hrobe je to možné.

Jozef Kačmáry, redaktor: Hasiči sa vyzbrojili včelárskym náradím a zabezpečili, aby sršne neohrozovali ďalších návštevníkov blízkych hrobov.

Jozef Bálint, hovorca HaZZ Košice: Príslušníci pomocou vecných prostriedkov odstránili z hrobu bodavý hmyz.

Jozef Kačmáry, redaktor: Praskliny, ktorými sršne z hrobu vylietavali, pre istotu vyplnili montážnou penou. Ak by niekto čelil útoku sršňov, je zásadná rýchlosť.

Martin Suvák, oddelenie zoológie **Botanickej záhrady UPJŠ** Košice: Čo najskôr aj útekom. Aj ja som to zažil.

Jozef Kačmáry, redaktor: Z Košíc, Jozef Kačmáry, Televízia JOJ.

Návštevnosť algeziológov výrazne stúpla

17. 9. 2026, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strana: 8, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Katarína Hájovská**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ**

Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 2057 EUR

Návštevnosť algeziológov výrazne stúpla

Návštevnosť algeziológov stúpla za päť rokov o 64 percent. Ukazujú to najnovšie údaje Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI). Rozdiely sú medzi pohlaviami aj regiónmi. Kým v roku 2025 vyšetrili algeziologické pracoviská 43 443 pacientov a zaznamenali 195 189 návštev, v roku 2021 bolo ošetrovaných 34 159 pacientov v rámci 118 826 návštev. V minulom roku tak jeden pacient navštívil algeziológa v priemere 4,5-krát za rok. Približne 40 percent pacientov vyhľadalo pomoc pri liečbe bolesti prvýkrát.

„Pri hodnotení výsledkov je potrebné dôsledne rozlišovať medzi počtom návštev a počtom unikátnych pacientov. Pacient trpiaci diagnózou chronickej bolesti si spravidla vyžaduje opakované kontrolné vyšetrenia a návštevy u algeziológa,“ podotkol prezident Slovenskej spoločnosti pre štúdium a liečbu bolesti (SSŠLB) MUDr. Miroslav Ferenčík, MBA, s tým, že vyšší počet návštev môže odrážať nielen väčší počet pacientov, ale aj vyššiu intenzitu a kontinuitu poskytovanej starostlivosti.

Čo stojí za nárastom?

Za nárastom návštevnosti algeziologických pracovísk vidia lekári viacero príčin. Významnú úlohu zohráva starnutie populácie, zmena životného štýlu, vyšší výskyt ochorení aj rozvoj samotnej algeziológie ako medicínskeho odboru. Podľa algeziologičky doc. MUDr. Jany

Šimonovej, PhD., MPH, pribúda v ambulanciách najmä pacientov s degeneratívnymi ochoreniami chrbtice a nosných kĺbov, čo je dôsledkom nedostatku pohybu a narastajúceho výskytu obezity. Doplnila, že na vyššiu návštevnosť môže vplývať tiež lepšia dostupnosť špecializovanej starostlivosti, ku ktorej prispelo aj systematické postgraduálne vzdelávanie lekárov.

„Počet algeziológov postupne narastá a algeziológia je dnes zaradená medzi základné medicínske odbory, takže do špecializačnej prípravy sa môže zaradiť už absolvent lekárskej fakulty. Na **Lekárskej fakulte UPJŠ** v Košiciach patrí algeziológia medzi povinne voliteľné predmety pre študentov piateho ročníka, čo prispieva k väčšiemu záujmu mladých lekárov o túto špecializáciu,“ priblížila doc. Šimonová.

Dodala, že významný posun nastal aj v diagnostike a liečbe chronickej bolesti, pričom moderné intervenčné algeziologické techniky umožňujú nielen presnejšie identifikovať zdroj bolesti, ale v mnohých prípadoch aj cielene odstrániť jej príčinu. Rozširuje sa tiež spektrum intervenčných terapeutických výkonov, z ktorých mnohé je možné realizovať ambulantne.

„K rastúcemu počtu pacientov prispievajú aj pokroky v onkologickej liečbe. Vďaka modernej liečbe pacienti s nádorovými ochoreniami žijú dlhšie a kvalitná kontrola bolesti je nevyhnutnou súčasťou ich komplexnej starostlivosti. Algeziologické ambulancie zároveň čoraz intenzívnejšie spolupracujú so zariadeniami pre dlhodobu chorých a so zariadeniami sociálnych služieb pre seniorov,“ poznamenala algeziologička.

Ženy tvoria takmer dve tretiny

Z celkového počtu 43 443 pacientov bolo 27 347 žien, čo je takmer 63 percent. MUDr. Ferenčíka vyšší podiel žien neprekvapuje. Podľa neho zodpovedá klinickej praxi aj poznatkom epidemiológie bolesti. „Viaceré chronické bolestivé syndrómy sa u žien vyskytujú častejšie. Ide napríklad o fibromyalgiu, migrénu, niektoré autoimunitné a reumatologické ochorenia či časť chronických muskuloskeletálnych a panvových bolestí,“ priblížil MUDr. Ferenčík.

Zaujímavejší je podľa neho fakt, že približne 40 percent pacientov vyhľadalo algeziologickú pomoc prvýkrát. „Môže to signalizovať rastúci dopyt po špecializovanej starostlivosti a lepšiu identifikáciu pacientov, ktorí z nej môžu profitovať. Súčasne však môže poukazovať na veľkú doteraz nenaplnenú potrebu liečby bolesti,“ skonštatoval prezident SSŠLB. Dodal, že pacienti sa do algeziologických ambulancií neraz dostávajú až po mesiacoch či rokoch trvania ťažkostí, keď bolesť pretrváva a sprevádzajú ju poruchy spánku, obmedzená pohyblivosť a pracovná schopnosť, ako aj úzkosť alebo depresia.

Ošetrili päťkrát viac pacientov

V minulom roku poskytovalo algeziologickú starostlivosť 64 ambulancií, šesť stacionárov a dve oddelenia nemocníc. Najviac pacientov ošetrili v Žilinskom kraji, kde vyhľadalo odborníkov 10 506 pacientov. Je to päťkrát viac ako v Nitrianskom kraji, kde bolo ošetrovaných najmenej pacientov, a to 1 995. Podľa MUDr. Ferenčíka ide o znepokojujúce čísla, ktoré nemožno bez ďalšej analýzy vysvetľovať rozdielnou chorobnosťou obyvateľstva.

„Oveľa pravdepodobnejšie to odráža nerovnomernú dostupnosť ambulancií, rozdiely v počte a vekovej štruktúre algeziológov, kapacite pracovísk, čakacích lehotách, odosielacích zvyklostiach lekárov a prípadne aj v spôsobe vykazovania zdravotnej starostlivosti,“ dodal MUDr. Ferenčík. Zároveň podotkol, že nízky počet návštev v kraji nemusí byť známkou nižšej potreby, ale skôr existencie bariér. „Slovensko potrebuje geograficky vyváženú sieť algeziologických pracovísk, personálnu stabilizáciu odboru, podporu vzdelávania a jasné medziodborové postupy,“ uzavrel prezident SSŠLB.

Algeziológia

„Slovensko potrebuje geograficky vyváženú sieť algeziologických pracovísk,“ konštatuje MUDr. Ferenčík

Pribúdajú najmä pacienti s degeneratívnymi ochoreniami chrbtice a nosných kĺbov

Autor: Katarína Hájovská

Príprava budúcich zubných lekárov sa významne mení

 17. 9. 2026, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strana: 4, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Peter Lošonský**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 1111 EUR

Príprava budúcich zubných lekárov sa významne mení

Lekárska fakulta Univerzity Komenského (LF UK) v Bratislave od nového akademického roka zásadne mení spôsob vzdelávania budúcich zubných lekárov. Nové kurikulum prináša 30 nových alebo výrazne inovovaných predmetov a väčší dôraz kladie na odbornú a klinickú prípravu. „Meníme spôsob, akým budúcich zubných lekárov pripravujeme na povolanie. Chceme, aby od nás neodchádzali iba študenti, ktorí vedú o liečbe, ale absolventi, ktorí vedú liečiť. Preto sme výrazne posilnili klinickú prax a zároveň do vzdelávania priniesli

technológie, s ktorými sa budú v praxi stretávať,“ uviedol prof. MUDr. Juraj Payer, PhD., MPH, FRCP, FEFIM, dekan LF UK.

Nové kurikulum vznikalo v spolupráci s výučbovými pracoviskami a študentmi. Štúdium zubného lekárstva sa na LF UK po novom skráti z dvanástich na desať semestrov. Zároveň sa upraví pomer teoretických a všeobecno-medicínskych orientovaných predmetov v prospech odbornej a klinickej prípravy. Medzi nové alebo inovované súčasti štúdia patria napríklad umelá inteligencia, 3D tlač, robotika, regeneratívne zubné lekárstvo, manažment zubnej praxe či kybernetická bezpečnosť. Kľúčovou zmenou je výrazné posilnenie praktickej výučby. Nové kurikulum obsahuje 5 113 hodín priamej kontaktnej výučby v predpísaných odborných predmetoch, pričom priama klinická práca v ústach pacienta predstavuje 1 906 hodín.

AI a robotika ako výhoda

„Dnešný študent zubného lekárstva bude v roku 2031 absolventom, ktorý bude vstupovať do úplne iného odborného a technologického prostredia. AI a robotika zubného lekára nenahradia, ale zubný lekár, ktorý s nimi bude vedieť pracovať, bude mať výhodu. Naším cieľom je, aby túto výhodu mali práve naši absolventi,“ dopĺňa doc. MUDr. Andrej Thurzo, PhD., MPH, MHA, prodekan LF UK pre pedagogickú činnosť v študijnom programe zubné lekárstvo v slovenskom a anglickom jazyku.

Súčasnou kurikula sú nové povinné predmety zamerané na klinickú prax a štyri povinné letné praxe, ktoré spolu predstavujú približne 550 hodín. Študenti sa zároveň s klinickou praxou stretnú už od prvého ročníka. „Je to logické vyústenie toho, o čo sa lekárska fakulta dlhodobo snaží – dať čo najviac praxe svojim študentom,“ uviedol prof. Payer. Podľa zástupcu študentov Borisa Senčeka je rozšírenie klinickej praxe už od prvého ročníka významným prínosom. „Túto iniciatívu vnímame ako ďalší z progresívnych krokov našej fakulty smerujúci k vytvoreniu čo najlepších podmienok na štúdium,“ povedal.

Vďaka skoršiemu kontaktu s klinickou praxou sa študenti podľa neho dostanú k rôznym inovatívnym metódam využívaným v súčasnej stomatológii. Zároveň si môžu už počas štúdia budovať vzťahy s potenciálnymi zamestnávateľmi. Aj tým môže fakulta podľa Senčeka prispieť k tomu, aby sa absolventi po ukončení štúdia vracali pracovať do jednotlivých regiónov Slovenska.

Memorandum o spolupráci

V súvislosti s reformou vzdelávania podpísali LF UK a Slovenská komora zubných lekárov (SKZL) memorandum o spolupráci. Jeho cieľom je užšie prepojenie pregraduálneho a postgraduálneho vzdelávania a praktickej profesijnej prípravy. „Vždy som presadzoval to, že zubný lekár nezačína byť zubným lekárom po ukončení štúdia, ale práve začatím štúdia. Lebo tu sa formuje jeho profesijný pohľad a zručnosti,“ uviedol prezident SKZL MUDr. Igor Moravčík.

LF UK a SKZL deklarujú spoluprácu pri vzdelávaní budúcich zubných lekárov. Komora zároveň považuje za dôležité, aby absolventi pred získaním licencie mali dostatok praktických skúseností. „Zaujmom komory je to, aby po skončení štúdia mali študenti prax, než sa im vydá licencia,“ podotkol MUDr. Moravčík. Ako dodal, absolventi zubného lekárstva si po ukončení štúdia uvedomujú potrebu ďalej získavať praktické skúsenosti.

Spolupráca má prispieť aj k posilneniu dostupnosti odborných a zubnými lekármi garantovaných informácií o ústnom zdraví. Podľa predsedníčky Výboru SKZL pre prevenciu MDDr. Michaely Lifkovej tak bude možné ďalej rozvíjať informovanie verejnosti v oblasti prevencie a starostlivosti o ústne zdravie.

Aj ďalšie fakulty

Skrátenie štúdia zubného lekárstva na päť rokov nie je na Slovensku novinkou. Na Jesseniovej lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Martine platí päťročný študijný program od akademického roka 2025/2026. Rovnako sa skrátilo štúdium zubného lekárstva aj na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

prof. Payer, LF UK

Výrazne sme posilnili klinickú prax a zároveň sme do vzdelávania priniesli technológie

Autor: Peter Lošonský